

UCHWAŁA NR
RADY GMINY JANÓW PODLASKI
z dnia ..... grudnia 2019 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277) oraz art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z z 2019 r., poz. 852, z późn. zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2020 rok, stanowiący załącznik do uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Janów Podlaski.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

PROJEKT

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Gminy Janów Podlaski
z dnia

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2020 r.**

I WSTĘP

Używanie alkoholu i narkotyków powoduje duże szkody zdrowotne i społeczne. Występują one w wielu wymiarach:

- jednostkowym- oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących i zażywających narkotyki i inne substancje psychoaktywne;
- społecznym- oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin osób uzależnionych, pijących szkodliwie lub ryzykownie. Inne negatywne konsekwencje to przemoc w rodzinie, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie;
- ekonomicznym- np. koszty leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, koszty systemu pomocy społecznej, koszty zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy, wypadki komunikacyjne. Koszty te szacowane są przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na poziomie 1,3% PKB, tj ok.22,2 mld zł (dane pochodzą z „Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015” www.parpa.pl)

Koniecznym staje się więc podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia popytu i podaży tych środków, a także działań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorząd gminy art. 7 ustawy o samorządzie gminnym, a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277.)

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczenie dostępności alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej

Zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii, określone są w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.)

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

II ORGANIZACJA PROGRAMU

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w gminie Janów Podlaski opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie.

Program ten w sposób kompleksowy podejmuje problemy dotyczące uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, w tym nowych substancji tzw. dopalaczy oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020. Przy opracowaniu niniejszego programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Wykorzystano również publikację Krajowego Biura ds. Zapobiegania Narkomanii pn. „Zasady tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii”.

III PODSTAWY PRAWNE

Obowiązek uchwalenia niniejszego programu wynika z art.4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r., poz. 2137) oraz art. 10 ust. 2-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz. 852z późn.zm.)

W realizacji zadań zawartych w programie szczególne zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r., poz. 2277)
2. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz.852 z późn.zm.)
3. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2019 r. poz. 1507 z późn.zm)
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.z 2015 r. poz. 1390)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz.U.z 2016 r. poz. 1492)

IV. DIAGNOZA PROBLEMU UZALEŻNIEŃ

Dane dotyczące diagnozy problemów uzależnień w gminie Janów Podlaski zostały opracowane na podstawie:

- Raportu z badania ankietowego „Młodzież, alkohol, narkotyki, przemoc” przeprowadzonego w 2017 roku
- Raportu z badania „Diagnoza lokalnych problemów społecznych wśród uczniów Zespołu Szkół w Janowie Podlaskim” przeprowadzonego w 2018 roku
- Informacji i sprawozdań dotyczących problematyki uzależnień będących w posiadaniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie Podlaskim
- Informacji Komisarjatu Policji w Janowie Podlaskim
- Informacji pozyskanych z Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej

- Informacji pozyskanych z PUP w Białej Podlaskiej
- Informacji pozyskanych z Placówek Oświatowych

1. Sytuacja demograficzna

W gminie Janów Podlaski na koniec grudnia 2018 r. mieszkało 5269 osób, Struktura demograficzna przedstawia się następująco:

- osoby w wieku produkcyjnym stanowią 39 % ogółu populacji i są dominującą grupą wiekową
- osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią 20 % ogółu mieszkańców
- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 21 % ogółu mieszkańców

Dominującą grupą ze względu na płeć były kobiety – 51 %, natomiast mężczyźni stanowili 49 %. Szacuje się, że w gminie Janów Podlaski zamieszkuje 1718 rodzin, z tego 100 rodzin z problemem alkoholowym. W środowiskach patologicznych i niewydolnych wychowawczo wychowuje się 162 dzieci. Alkoholizm i każde inne uzależnienie jest chorobą. Chorobą podstępna, postępującą i prowadzącą do nieuchronnej śmierci. Statystyki mówią, że tylko jedna na dziesięć osób podejmujących terapię jest w stanie zatrzymać chorobę. Pozostali wcześniej czy później wracają do nałogu. Podstępność tej choroby polega na tym, że dotyka całe rodziny. Dzieci wychowujące się w tak dysfunkcyjnej rodzinie uczą się jak przetrwać, jak nie drażnić pijanego ojca lub matki, jak uniknąć z ich strony agresji. Wypracowują własne metody radzenia sobie ze strachem, wstydem, złością i upokorzeniem. Alkoholik jest uzależniony od alkoholu a otoczenie w którym przebywa uzależnia się od niego. Rodzina alkoholika jest rodziną chorą. Programy profilaktyczne i terapeutyczne przygotowywane są ze szczególnym uwzględnieniem tej grupy mieszkańców.

2. Czynniki sprzyjające uzależnieniom

2.1 Sytuacja materialna

Osoby uzależnione dość często charakteryzują się niezaradnością życiową, brakiem umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego oraz wychowania dzieci. Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż odsetek osób z problemem alkoholowym korzystających z pomocy GOPS wynosi 9,3% i jest niższy o 2,2% w stosunku do roku poprzedniego. Rodziny objęte pomocą asystenta rodziny borykają się z różnymi problemami w tym często z problemem alkoholowym. W tych rodzinach są dzieci, które mają niewłaściwe wzorce i w przyszłości będą bardziej narażone i podatne na różnego rodzaju uzależnienia. Bardzo ważne jest stworzenie warunków i danie szansy tym dzieciom na prawidłowy rozwój i pozostanie w swoim domu rodzinnym. Z tego względu istotne jest minimalizowanie oraz zapobieganie szkodom spowodowanym występowaniem w rodzinie problemu alkoholowego, poprzez objęcie tych rodzin kompleksową pomocą o charakterze profilaktycznym i naprawczym oraz tworzenie systemowych programów pomocy osobom z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami.

2.2 Bezrobocie

W gminie Janów Podlaski według stanu na dzień 31.12.2018 r. zarejestrowanych było 250 osób bezrobotnych co stanowi tj. 8 osób więcej niż w roku poprzednim. Znaczną grupę wśród bezrobotnych stanowią osoby długotrwale bezrobotne tj. pozostające bez pracy powyżej 24 miesiące. Grupa ta liczy 80 osób, co stanowi 32 % ogółu bezrobotnych (o 2% więcej niż w poprzednim roku). Utrzymywanie się długiego okresu pozostawania bez pracy stanowi jeden z głównych czynników ryzyka nasilenia się problemów alkoholowych i zaburzeń charakterze niedostosowania społecznego, co w konsekwencji może prowadzić do zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie. Związane z tym osłabienie funkcji opiekuńczo wychowawczej rodziny sposób szczególny naraża dzieci na poszukiwanie alternatywnych, w tym destrukcyjnych, form aktywności związanych ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Ważne

jest zapewnienie osobom niezatrudnionym, w tym mieszkańcom którzy podjęli leczenie odwykowe, bądź są w jego trakcie udziału w szkoleniach przygotowujących do podwyższenia lub uzyskania kwalifikacji zawodowych, udzielenie wsparcia psychologicznego. Praca socjalna prowadzona z takimi osobami ma na celu przywrócenie im zdolności do samodzielnego życia społecznego i funkcjonowania w rolach społecznych, świadczenia pracy i motywacji do jej podjęcia poprzez udział w różnego rodzaju projektach finansowanych ze środków krajowych i funduszy europejskich.

2.3 Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy często wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Według danych statystycznych Policji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż większość sprawców fizycznego lub psychicznego znęcania się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Działania informacyjne w skali całego kraju oraz działania lokalne w tym cykliczne kampanie informacyjno- edukacyjne przyczyniają się do zwiększenia wśród ofiar i świadków przemocy świadomości dotyczącej poznania swoich praw oraz nazw i adresów instytucji pomocowych.

Z badań ankietowych prowadzonych wśród dzieci i młodzieży szkolnej wynika, że występowanie przemocy fizycznej w rodzinie potwierdziło 35% badanych, zaś przemocy psychicznej 57 % a bycie świadkiem przemocy deklaruje 27 % respondentów. W 2018 roku do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 12 Niebieskich Kart. Prowadzono 22 procedury przeciwdziałania przemocy w rodzinie (10 z 2017.).

W rankingu udzielających pomocy w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie wyniki pokazują zaufanie do stabilnych, prawnie umocowanych instytucji. Pomocy szukałoby tam 36% respondentów.

Na terenie gminy Janów Podlaski od kilku lat realizowane są programy wsparcia dla osób doświadczających przemocy, których celem jest świadczenie pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej. **Punkt Informacyjno -Doradczy i Poradnictwa Specjalistycznego** działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, który spełnia zadania interwencyjno- wspierające oraz świadczy m. in poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne oraz pomoc psychologiczną. W 2018 r. w punkcie udzielono ogółem 105 porad.

Ponadto organizowane są szkolenia z zakresu problematyki przemocy skierowane do różnych grup zawodowych. Sprawcy przemocy motywowani są do podjęcia terapii w ramach realizowanego przez PCPR w Białej Podlaskiej programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy. Pomimo to nadal nie duży odsetek osób korzysta z oferowanej pomocy, a przemoc nadal często jest tajemnicą skrywaną w czterech ścianach

2.4 Rekomendowane działania

Analiza powyższych danych pokazuje, że istotnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi uzależnień są przede wszystkim przemoc oraz wykluczenie społeczne. Koniecznym staje się więc prowadzenie polityki społecznej gminy, która przyczyni się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie. Ważne jest zwiększenie aktywności w zakresie edukacji publicznej m. in. poprzez prowadzenie lokalnych działań informacyjno edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w tym przemocy wobec dzieci, włączenie w ogólnopolskie akcje promujące życie bez przemocy, prowadzenie i finansowanie programów rozwijających umiejętności wychowawcze oraz pozytywne relacje w rodzinie

Ważna jest też realizacja programów profilaktyki selektywnej skierowanych do grup szczególnie narażonych na uzależnienie tj. osób bezrobotnych, osób z rodzin doświadczających przemocy oraz osób wykluczonych społecznie. Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym np. przez rozmowy podtrzymujące, udzielenie wsparcia psychologicznego, terapeutycznego czy uruchomienie grupy wsparcia. Ważna jest kontynuacja pracy punktu

informacyjno doradczego i poradnictwa specjalistycznego oraz zatrudnienie na kilka godzin w tygodniu specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień, psychologa i prawnika.

3. Dostępność napojów alkoholowych

Na terenie gminy Janów Podlaski jest 11 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 3 lokale gastronomiczne w których prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydano 4 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% oraz piwa 2 zezwolenia na sprzedaż napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% oraz 3 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%. Z badań przeprowadzonych w 2017 r. wynika, że łatwość zakupu napojów alkoholowych w gminie jest duża. 39% osób w wieku poniżej 18 lat alkohol zakupiło samodzielnie, głównie piwo, wódkę kupiło samodzielnie 25% badanych.

Nowe regulacje prawne znacząco rozszerzyły zakres uprawnień gminy w zakresie określenia aktami prawa miejscowego ograniczeń fizycznej dostępności napojów alkoholowych. Odmienne niż to miało miejsce dotychczas limitowane są wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu a nie punkty sprzedaży tych napojów. Limitowaniu podlegają też napoje o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa, które nie były limitowane.

3.2 Rekomendowane działania

Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom do lat 18, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw, prowadzenie postępowań w sprawie cofnięcia zezwolenia. Prowadzenie kampanii informacyjno edukacyjnych.

4. Spożywanie napojów alkoholowych przez mieszkańców gminy na podstawie raportów z badań ankietowych

4.1 Młodzież

Według badań „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” opartych na Europejskim Programie Badń Ankietowych w Szkołach ESPAD z 2015 r. napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży podobnie jak ma to miejsce wśród dorosłej części społeczeństwa.. Badania ogólnopolskie wykazały, że próby picia ma za sobą 83,8% gimnazjalistów z trzecich klas i 95,8% uczniów klas drugich szkół ponadgimnazjalnych. Na tle badań ogólnopolskich uczniowie naszej gminy wypadają korzystniej – inicjację alkoholową ma za sobą 75% badanych uczniów szkół średniej i 31% z młodszej grupy wiekowej.

Alkoholem najbardziej popularnym wśród młodzieży jest piwo. W ostatnim czasie przed badaniem po ten rodzaj alkoholu sięgnęło 39% uczniów. Drugim rodzajem alkoholu pod względem popularności jest wódka. Sięga po nią 25% młodzieży.

4.2 Dorośli

Z analizy oświadczeń składanych przez przedsiębiorców wynika, że kwota przeznaczona na zakup alkoholu przypadająca na każdego mieszkańca naszej gminy wynosi 885 zł. Wynika z tego, że każdy mieszkaniec nawet dziecko wypilo średnio 9 l czystego spirytusu. Pod względem wypijanego alkoholu na pierwszym miejscu znajduje się wódka i inne napoje spirytusowe, potem piwo i wino. Policja zatrzymała 33 kierowców prowadzących pojazdy będąc pod wpływem alkoholu. Podjęła 87 interwencji domowych w 5 przypadkach stwierdzono przemoc w rodzinie. Do wytrzeźwienia przewieziono 1 osobę.

Prowadzono 22 Niebieskie Karty gdzie sprawcą przemocy był pijany, mający problemy z kontrolowaniem swego picia. Obserwuje się wzrost liczby osób pijących w miejscach publicznych oraz wzrost ilości wypijanego alkoholu w grupie dziewcząt i dorosłych kobiet. Pracownicy socjalni zaobserwowali też picie alkoholu przez osoby starsze. Spożywają go często w samotności a ich picie pozostaje tajemnicą nawet dla bliskich. Picie alkoholu przez osoby starsze pociąga za sobą znacznie większe ryzyko szkód zdrowotnych w porównaniu z ryzykiem jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu przez osoby młodsze.

4.3 Rekomendowane działania

W związku z powyższym rekomenduje się działania profilaktyczne adresowane do całych grup tzw. profilaktykę uniwersalną, której celem jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów w danej populacji i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój. Działania te trzeba realizować zarówno wśród dzieci i młodzieży jak i ich rodziców oraz wśród młodych dorosłych. Przykładem profilaktyki uniwersalnej są programy opóźnienia inicjacji alkoholowej lub nikotynowej. Pozalekcyjne zajęcia sportowe i imprezy o charakterze rekreacyjno sportowym finansowane przez samorząd gminy powinny wzmacniać czynniki chroniące zwłaszcza poprzez ukazywanie autorytetów promujących wzorzec trzeźwości (trenera, nauczyciela) i rozwijanie zainteresowań z wyraźnym podkreśleniem norm zachowania w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy).

Tematem edukacji publicznej powinno być uświadomienie osobom starszym, ich rodzinom i osobom opiekującym się osobami starszymi ryzyka spożywania alkoholu w starszym wieku.

Wskazane jest również podejmowanie działań zmierzających do zmiany nawyku spożywania alkoholu na „świeżym powietrzu” a w szczególności w miejscach publicznych objętych zakazem spożywania alkoholu, zwłaszcza poprzez odpowiednie kształtowanie zasad usytuowania i limitowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Ze względu na dużą odległość do placówki leczenia uzależnień ważne jest prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin. Rekomendowane jest zatrudnienie na kilka godzin w tygodniu specjalisty psychoterapii uzależnień lub instruktora terapii uzależnień. Ważną umiejętnością osób zatrudnionych w punkcie jest skuteczne motywowanie klientów do zmiany szkodliwych zachowań.

5. Używanie narkotyków i dopalaczy przez mieszkańców gminy Janów Podlaski

5.1 Młodzież

Wyniki badań wskazują znacznie niższy poziom rozpowszechnienia używania substancji nielegalnych, niż legalnych takich jak tytoń czy alkohol. Większość badanych nigdy nie sięgała po substancje nielegalne. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną lub haszyszem.

Od 1995 roku tj. od początku realizacji cyklicznych ogólnopolskich badań ESPAD, nadal na pierwszym miejscu wśród najpopularniejszych narkotyków jest marihuana. Spośród uczniów szkół średnich przynajmniej raz w życiu paliło marihuanę lub haszysz (przetwory konopi indyjskiej) 20% uczniów. Odsetek osób uważających marihuanę i haszysz za łatwe do zdobycia wynosi 33 %.

Niemal wszyscy słyszeli o dopalaczach. Odsetek uczniów którzy kiedykolwiek używali dopalaczy wynosi 3% i jest niższy o 4% w stosunku do roku poprzedniego

Słabnie popularności papierosów choć są nadal atrakcyjną używką dla młodzieży. Inicjacje nikotynową ma za sobą 52% badanych uczniów, z czego aktualnie nie pali papierosów 39%.

51% respondentów oceniła, że bardzo łatwo je kupić osobom poniżej 18 roku życia.

5.2 Dorośli

Używanie środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców gminy Janów Podlaski

może stanowić jedynie pojedyncze przypadki. Zdecydowana większość nigdy nie używała środków psychoaktywnych. W naszej społeczności narkomana postrzega się jako człowieka chorego, osobę nieszczęśliwą, której nie powiodło się w życiu oraz osobę mającą zły wpływ na innych. Nie zaobserwowano w naszej społeczności (nie znane są przypadki) problemu uzależnienia od leków.

5.3 Handel narkotykami

Z informacji uzyskanych z Komisariatu Policji wynika, że trudno jest wskazać miejsca handlu narkotykami, ze względu na zmieniający się sposób dystrybucji środków psychoaktywnych.

Z rynku zniknęły stałe miejsca handlu, a sprzedaż narkotyków i innych dopalaczy odbywa się obecnie głównie przy użyciu telefonu komórkowego lub internetu. Komisariat Policji w Janowie Podlaskim ujawnił 4 przestępstwa narkotykowe.

5.4 Rekomendowane działania

Aby zapobiegać uzależnieniom oraz powstawaniu szkód zdrowotnych i społecznych powstałych w wyniku uzależnienia koniecznym staje się tworzenie warunków umożliwiających implementację dobrych praktyk w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków. Ważne jest realizowanie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży rekomendowanych przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i PARPA oraz rozwijanie programów wczesnej interwencji. Organizowanie konferencji i szkoleń nt. profilaktyki używania narkotyków. Podejmowanie działań dotyczących promocji zdrowia psychicznego oraz profilaktyki zachowań problemowych

6. Rozpoznawanie uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych (tzw. uzależnień behawioralnych) wśród młodzieży

Wyniki przeprowadzonych w 2018 r. badań ankietowych pokazują, że coraz większym problemem stają się uzależnienia nie stanowiące uzależnień od substancji psychoaktywnych – tzw. uzależnienia behawioralne.

Około 34% badanych uczniów poświęca więcej niż 5 godzin dziennie różnym rodzajom aktywności w sieci. Najbardziej popularną formą jest korzystanie z portali społecznościowych (Facebook, Twitter) i internetowych narzędzi komunikacyjnych (49%) oraz gier komputerowych (15%) i forum lub czat -14%.

30% uczniów padło ofiarą hatingu. Polega to na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze te są widoczne publicznie i często jeden złośliwy komentarz powoduje falę kolejnych.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród 123 uczniów klas ponadgimnazjalnych w 2018 r. pokazują, popularność gier hazardowych wśród ankietowanych. Na automatach gra 34% badanych (wzrost o 1%), a w internetowe gry „na pieniądze” grało 28% badanych (wzrost o 7%).

6.1 Rekomendowane działania

Ważne jest zwrócenie uwagi przez nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego. Wzmacnianie i wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację do odkrywania nowych rzeczy.

7. Stan bezpieczeństwa

7.1 Działalność komisariatu Policji w Janowie Podlaskim

W 2018 r. Policja przewiozła do wytrzeźwienia 1 mieszkańca naszej gminy, podjęli 87 interwencji domowych, zatrzymali 33 nietrzeźwych kierowców. Ogółem stwierdzono 105 czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie. Do Sądu Rejonowego skierowano 69 wnioski

o ukaranie. Na terenie gminy stwierdzono 61 popełnionych przestępstw.

Liczba osób z terenu gminy objętych nadzorem kuratora w 2018 roku była zmienna. Na dzień 1.01.2018 r. dozorem objętych było 17 osób, zaś na dzień 31.12.2018r. - 20 osób. Wobec 8 osób realizowano czynności związane z kontrolą w okresie próby.

7.2 Rekomendowane działania

Konieczne staje się podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie problemów wynikających z używania napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych, w szczególności poprzez zwiększenie świadomości konsekwencji prawnych wynikających z nieprzestrzegania zapisów prawnych ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wśród osób prowadzących punkty sprzedaży napojów alkoholowych, prowadzenie stałej kontroli punktów. Wskazane byłoby zwiększenie liczby patroli Policji w miejscach wskazanych jako szczególnie niebezpieczne, w których często można spotkać grupy nietrzeźwych osób. Wraz ze zmianami prawa zaostrzającymi kary dla nietrzeźwych kierowców, należy podejmować działania nakierowane na zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego.

Zasadne jest kierowanie działań do różnych grup społecznych np. rodzina, znajomi, sprzedawcy napojów alkoholowych, właściciele sklepów, edukacja w szkołach średnich ze szczególnym uwzględnieniem wypracowania właściwych zachowań i postaw wobec osób i sytuacji z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego. Prowadzenie działań informacyjno edukacyjnych.

8. Działania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działając na podstawie art. 25 i 26 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, komisja podejmowała następujące czynności

- rozpatrzono 19 spraw dotyczących kierowania osób uzależnionych od alkoholu na leczenie odwykowe,
- do sądu skierowano 5 wniosków,
- celem podjęcia leczenia odwykowego do Poradni Odwykowej w Białej Podlaskiej skierowano 3 osób
- leczenie farmakologiczne podjęło 5 osób
- zamknięto 10 spraw o skierowanie na leczenie odwykowe
- członkowie komisji byli powołani do udziału w pracach 16 grup roboczych Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w których odbyli 45 posiedzeń
- członkowie Komisji kontaktowali się z 16 osobami doznającymi przemocy i 15 osobami stosującymi przemoc
- członkowie komisji przeprowadzili rozmowy
  - z 19 członkami rodzin osób z problemem alkoholowym
  - 19 rozmów interwencyjno - motywujących w związku z nadużywaniem alkoholu
- komisja zaopiniowała 9 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

V. Instytucjonalne zasoby gminy w zakresie działań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Na terenie gminy zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień realizowane są przez

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Punkt Informacyjno Doradczy i Poradnictwa Specjalistycznego
4. Gminny Zespół Interdyscyplinarny
5. Placówki Oświatowe

6. CARITAS

7. Parafia Janów Podlaski

Przy realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii GOPS współpracuje z:

- placówkami leczenia odwykowego
- Sądem Rejonowym oraz kuratorami sądowymi
- komisariatem policji
- Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej

VI. Cel i zadania programu

1. Cel główny

Celem głównym programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy, podejmowanie działań profilaktycznych oraz działań zmierzających do zmiany struktury i wzorów używania napojów alkoholowych.

2. Zadania

Wykaz zadań realizowanych w ramach programu zamieszczony jest w załączniku nr 1 do programu.

VII Finansowanie programu

1. Realizacja zadań w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii finansowana będzie ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Zadania programu finansowane będą zgodnie z preliminarem budżetowym stanowiącym załącznik nr 2 do programu.

Wynagrodzenie członków komisji

1. Członkowie GKRPA biorących udział w pracach komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości:

- przewodniczący komisji 15%
- sekretarz komisji 15%
- członkowie 10%

minimalnego wynagrodzenia za pracę zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10.09.2019 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2020 roku (Dz.U.z 2019 r. poz. 1778) nie częściej niż raz w miesiącu.

2. Wynagrodzenie członkom komisji będących pracownikami UG i jednostek organizacyjnych gminy przysługuje, gdy praca komisji odbywa się poza godzinami ich pracy.
3. Podstawę do wynagrodzenia stanowi protokół z posiedzenia komisji oraz podpis na liście obecności

VIII Wdrażanie i monitoring

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Podlaskim przy współpracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych jednostek organizacyjnych gminy.

Koordynatorem realizacji programu będzie pracownik socjalny GOPS Anna Koszołko

PROJEKT

Załącznik nr 2
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

PRELIMINARZ BUDŻETOWY NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

DZIAŁ 851 kwota 90 000 zł

w tym:

Rozdział 85154 profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych – 64 000 zł

§ 4170 – 21 000 zł

w tym m.in. wynagrodzenia osobowe (wynagrodzenie psychologa – raz w tygodniu 2 godz. x 70 zł x 6 m-cy, wynagrodzenie członków komisji)

§ 4210 – 1.000 zł

w tym m.in. zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych, zakup nagród

§ 4300 – 41.000 zł

w tym m.in. koszty programów profilaktycznych, spektakli teatralnych, muzycznych o charakterze profilaktycznym, uczestnictwa w ogólnopolskich akcjach profilaktycznych, działań edukacyjnych dla rodziców, dofinansowanie wycieczki dla dzieci, organizacja kampanii, lokalnych imprez promujących alternatywne wobec alkoholu i innych uzależnień formy spędzania czasu wolnego, zajęć sportowych i imprez sportowo rekreacyjnych, koszty sądowe i opłaty za wydanie opinii przez biegłych w przedmiocie uzależnienia, koszty gminnej imprezy profilaktycznej, koszty szkolenia członków KRPA nie będących pracownikami GOPS oraz innych osób, które z racji swojej pracy realizują zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, usługa porady prawne raz w tygodniu x 2 godz. x 70 zł x 12 m-cy i terapeutyczne raz w tygodniu x 2 godz. x 70 zł x 12 m-cy

§ 4700 – 1 000 zł

szkolenia członków komisji będących pracownikami GOPS

Rozdział 85153 przeciwdziałanie narkomanii 26.000 zł

§ 4170 – 4.000 zł

w tym wynagrodzenie psychologa- raz w tygodniu x 2 godz. x 70 zł x 6 m-cy

§ 4300 – 21.000 zł

w tym m.in. koszty programów programów profilaktycznych, dofinansowanie wycieczki dzieci, koszt organizacji kampanii, lokalnych imprez promujących alternatywne wobec uzależnień formy spędzania czasu wolnego, zajęć sportowych i imprez sportowo rekreacyjnych, szkolenia dla osób realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii,

§ 4210 – 1 000 zł

zakup materiałów informacyjnych i edukacyjnych

PROJEKT

Załącznik nr 1
do Gminnego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii

HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ
GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2020 ROK

1. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Lp	CELE OPERACYJNE realizacja kierunku działań	ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATOR	WSKAŹNIKI
1	<p>1. redukcja szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania innych substancji psychoaktywnych</p> <p>2. zapewnienie mieszkańcom gminy profesjonalnej pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej</p> <p>3. podejmowanie działań informacyjno edukacyjne</p> <p>4. edukacja zdrowotna</p>	<p>1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem, współuzależnionych od alkoholu</p> <p>1.1 Wczesne rozpoznanie i krótka interwencja wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie oraz osób używających środków odurzających i substancji psychoaktywnych</p> <p>1.2 Szkolenia dla różnych grup zawodowych i wiekowych w tym kobiet w ciąży, pracowników systemu oświaty, opieki zdrowotnej, policji</p> <p>1.3 Rozwijanie i wspieranie działalności Punktu Informacyjno Doradczego i Poradnictwa Specjalistycznego m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zatrudnienie konsultantów (psychologa, prawnika, terapeutę uzależnień w celu udzielenia mieszkańcom bezpłatnych porad specjalistycznych) - konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych, nadużywających alkoholu i członków ich rodzin - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego - motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany wzoru picia - udzielenie i gromadzenie informacji o profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i 	<p>GOPS</p> <p>GOPS/Ośrodek Zdrowia</p> <p>KRPA</p>	<p>Liczba osób korzystających z pomocy konsultantów w punkcie</p> <p>liczba osób z którymi KRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywujące w związku z nadużywaniem alkoholu</p> <p>liczba osób podejmująca dobrowolne leczenie odwykowe</p>

		<p>współzależnym</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy - inicjowanie interwencji kryzysowej - udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym - finansowanie opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia 		
2	<p>1. redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja zdrowotna, społeczna i zawodowa</p> <p>2 poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego dzieci, osób dorosłych i członków rodzin z problemem alkoholowym</p> <p>3 ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci</p> <p>4. zapewnienie interdyscyplinarnej, kompleksowej pomocy w szczególności w zakresie zatrzymania przemocy</p>	<p>2 udzielenie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie</p> <p>2.1 udzielenie pomocy prawnej ofiarom przemocy w rodzinie</p> <p>2.2 udzielenie pomocy psychologicznej ofiarom przemocy w rodzinie oraz członkom rodzin w tym dzieciom</p> <p>2.3 kontynuowanie działań KRPA w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno - edukacyjnym - udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych , realizacja procedury interwencji „Niebieskich Kart” - motywowanie sprawy do udziału w zajęciach korekcyjno edukacyjnych - finansowanie szkoleń dla osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. 	<p>GOPS</p> <p>KRPA</p>	<p>liczba osób korzystających z pomocy prawnej i psychologicznej</p> <p>liczba wniosków skierowanych do sądu</p> <p>liczba posiedzeń Zespołu i grup roboczych, w których uczestniczyli członkowi Komisji</p> <p>liczba przeprowadzonych rozmów</p> <p>liczba osób przeszkolonych</p>
3	<p>1. poszerzenie oferty i wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych</p> <p>2. wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjających kształtowaniu postaw prozdrowotnych dzieci i młodzieży</p>	<p>3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych</p> <p>3.1 tworzenie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli oraz inne grupy</p> <p>3.2 prowadzenie w szkołach, przedszkolu działań z zakresu z zakresu profilaktyki uzależnień (zajęć i warsztatów</p>	<p>GOPS</p> <p>KRPA</p> <p>placówki oświatowe, GOK</p> <p>placówki oświatowe</p>	<p>liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych i liczba uczestników</p>

<p>3. promowanie zdrowego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież i dorosłych</p> <p>4 podniesienie świadomości społecznej nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających</p> <p>5. redukcja szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania innych substancji psychoaktywnych</p>	<p>profilaktycznych, zajęć psychoedukacyjnych, spotkań terapeutycznych, działań o charakterze edukacyjnym w tym zajęć dla rodziców, nauczycieli i wychowawców)</p> <p>3.3 promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia w szczególności poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez o charakterze rekreacyjno sportowych oraz zagospodarowanie czasu wolnego - organizację wspólnie z placówkami oświatowymi, GOK w okresie wakacji bezpłatnych półkolonii dla dzieci będących integralnym elementem i zarazem uzupełnieniem prowadzonych przedsięwzięć profilaktycznych - organizację kampanii edukacyjnych - organizację festynów rodzinnych <p>3.4 prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień m.in. poprzez</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup i dystrybucję broszur, ulotek, materiałów edukacyjnych - przygotowanie i przeprowadzenie społecznych kampaniach przeciw uzależnieniom i przemocy, promowania życia bez nałogów - organizowanie lub włączanie się do organizacji lokalnych imprez o o charakterze kulturalno rekreacyjnym promujących alternatywne wobec alkoholu i innych uzależnień formy spędzania czasu wolnego – organizacja gminnej imprezy profilaktycznej - wspieranie organizowanych inicjatyw profilaktycznych konkursów, poprzez wyróżnienie ich uczestników nagrodami, stanowiącymi czynnik aktywizujący do uczestnictwa w działaniach profilaktycznych <p>3.5 prezentowanie dzieciom i młodzieży spektakli teatralnych, muzycznych z przekazem profilaktyczno edukacyjnym będącym uzupełnieniem prowadzonych działań profilaktycznych</p> <p>3.6 prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie działań policji w ramach uczestnictwa w ogólnopolskich kampaniach i akcjach promujących 	<p>GOPS, placówki oświatowe, GOK</p> <p>GOPS</p> <p>GOPS</p> <p>GOPS, policja</p>	<p>liczba zorganizowanych zajęć, liczba uczestników</p> <p>liczba dzieci korzystających z wypoczynku</p> <p>liczba szkoleń, liczba uczestników</p> <p>liczba i rodzaj rozprowadzonych materiałów edukacyjnych,</p> <p>liczba kampanii i akcji profilaktycznych, liczba uczestników</p> <p>liczba uczestników</p> <p>liczba kampanii</p>
---	---	---	---

		bezpieczeństwo i trzeźwość na drogach - zakup materiałów informacyjno edukacyjnych,		
4	<p>1 zaangażowanie jak największej liczby instytucji i osób w realizację zadań</p> <p>2. propagowanie modelu interdyscyplinarnej formuły współpracy przy realizacji zadań</p> <p>3. redukcja szkód zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania innych substancji psychoaktywnych</p>	<p>4 wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, szkół służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych</p> <p>4.1 wspieranie działalności kuratorów sądowych</p> <p>4.2 wspieranie instytucji, placówek oświatowych, kulturalnych, grup trzeźwościowych realizujących programy promujące zdrowy styl życia, szczególnie ukierunkowane na zapobieganie lub zmniejszanie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych używaniem alkoholu</p> <p>4.3 współpraca z instytucjami w ramach podejmowania wspólnych akcji i działań na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>4.4 Wspomaganie działań realizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie, współpraca z Apostolstwem Trzeźwości, organizacja kwartalnych konferencji, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień i zachowań ryzykownych</p> <p>4.5 organizowanie szkoleń dla pr. socjalnych, przedstawicieli komisariatu policji, członków KRPA, nauczycieli, członków zespołu interdyscyplinarnego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz z obszaru przeciwdziałania przemocy i profilaktyki zachowań destrukcyjnych</p>	GOPS	<p>liczba instytucji uczestniczących we wspólnych akcjach i działaniach</p> <p>liczba osób biorących udział w konferencjach i spotkaniach</p> <p>ilość zakupionych materiałów oraz fachowej literatury</p> <p>liczba szkoleń, liczba uczestników</p>
5	<p>1. przeciwdziałanie i eliminowanie przypadków naruszenia prawa w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych</p>	<p>5 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego</p> <p>5.1 przestrzeganie wprowadzonych uchwałą Rady Gminy zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży alkoholu i liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p> <p>5.2 przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych po wydaniu pisemnego upoważnienia przez Wójta Gminy pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p> <p>5.3 podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim,</p>	KRPA	<p>liczba opinii do wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych</p> <p>liczba przeprowadzonych kontroli</p> <p>liczba interwencji</p>

		nitrzeźwym, pod zastaw lub na kredyt oraz reklamy napojów alkoholowych		
6	1. pomoc osobom zmarginalizowany w powrocie do normalnego życia 2. integracja ze środowiskiem 3. zmniejszenie skali wykluczenia społecznego	6. wspomaganie zatrudnienia socjalnego - podejmowanie działań na rzecz zatrudniania osób uzależnionych od alkoholu w celu ich integracji ze środowiskiem oraz resocjalizacji poprzez pracę - prowadzenie pracy socjalnej z osobami z problemem alkoholowym	GOPS	Liczba osób objętych działaniami pomocowymi

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

Lp	CELE OPERACYJNE	ZADANIA I SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATOR	WSKAŹNIKI
1	1. podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i ich negatywnych następstw 2 ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z ich stosowania	1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem 1.1 edukacja zdrowotna na temat używania substancji psychoaktywnych w tym dopalaczy oraz ryzyka szkód wynikających z ich zażywania w tym zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych 1.2 upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych oraz ich rodzin 1.3 konsultacje indywidualne dla osób zażywających narkotyki i członków ich rodzin	GOPS	liczba zakupionych i rozprowadzonych materiałów liczba osób korzystających z konsultacji i pomocy specjalistycznej
2	1. zapewnienie mieszkańcom specjalistycznej pomocy	2 udzielenie rodzinom w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej 2.1 udzielanie pomocy psychologicznej 2.2 udzielanie pomocy prawnej 2.3 prowadzenie rozmów interwencyjno motywujących wobec osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem do poddania się terapii	GOPS	liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjnych

3	<p>1. kształtowanie postaw prozdrowotnych</p> <p>2. rozbudzenie zainteresowań dzieci i młodzieży</p> <p>3. zwiększenie świadomości na temat negatywnych skutków zażywania substancji, psychoaktywnych lub innych środków odurzających</p> <p>4. edukacja zdrowotna</p>	<p>3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych</p> <p>3.1 prowadzenie we wszystkich typach szkół i przedszkola programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców, w tym programów rekomendowanych</p> <p>3.2 prowadzenie kampanii społecznych i działań edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych lub innych środków odurzających</p> <p>3.3 prowadzenie działań ukierunkowanych na zagospodarowanie czasu wolnego, rozwój społeczny i profilaktykę uzależnień</p> <p>3.4 realizacja programów profilaktyki uniwersalnej , w tym również uwzględniających tematykę związaną z</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzależnieniem nie stanowiącym uzależnienia od środków psychoaktywnych tzw. uzależnień behawioralnych - problematyką nowych środków psychoaktywnych tzw. dopalaczy oraz problematyką palenia tytoniu ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych 	GOPS placówki oświatowe	<p>liczba instytucji zaangażowanych w działania służące rozwiązywaniu problemów narkomanii</p> <p>liczba dzieci i młodzieży biorących udział w różnych formach działalności (warsztaty, konferencje, szkolenia, koncerty, zajęcia sportowo rekreacyjne)</p> <p>ilość zrealizowanych programów, liczba dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów biorących udział w programach</p>
4	<p>1. rozwinięcie współpracy służb zajmujących się przeciwdziałaniem narkomanii</p> <p>2. zwiększenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających</p>	<p>4. wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii</p> <p>4.1 współpraca z instytucjami i organizacjami w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży wolnego od nałogów</p> <p>4.2 finansowanie działalności punktu informacyjno doradczego i poradnictwa specjalistycznego (koszt zatrudnienia psychologa , terapeuty i prawnika)</p> <p>4.3 organizowanie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą lekarzy pielęgniarek w zakresie tematyki uzależnień od środków odurzających i substancji psychoaktywnych, wczesnego rozpoznawania zagrożeń oraz podejmowania interwencji profilaktycznej</p> <p>4.4 współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii poprzez przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków</p>		

	3. zwiększenie poczucia bezpieczeństwa	wśród dzieci i młodzieży, dokonywanie kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność dilerów narkotykowych		
5	<p>1. ograniczenie zaburzeń życia społecznego oraz integracja społeczna</p> <p>2. zabezpieczenie potrzeb bytowych i przeciwdziałanie wykluczeniu osób z problemem uzależnienia i zagrożonych uzależnieniem</p>	<p>5 Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego</p> <p>5.1 udzielenie pomocy materialnej i prowadzenie działań związanych z integracją osób uzależnionych od środków odurzających i innych substancji psychoaktywnych mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społecznym i zawodowym</p>	GOPS	liczba osób objętych działaniami pomocowymi